

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DNR-70-210(38)15-17/MS/BZ

Warszawa, dnia 4 stycznia 2017 r.

DECYZJA nr DNR-1/3/2017

Na podstawie:

- 1) art. 138 § 1 pkt 1 w związku z art. 127 § 3 ustawy z 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, 868, 996 i 1579) oraz art. 24 ust. 4 pkt 1 lit. b i pkt 2 lit. b, art. 24 ust. 12, art. 25a ust. 1 i 6 i art. 33a ust. 2 pkt 2 ustawy z 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2016 r. poz. 2047), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego na wniosek przedsiębiorcy Krzysztofa Nawrockiego, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Krzysztof Nawrocki P.P.H.U. „EWA” w Bralinie w przedmiocie ponownego rozpatrzenia sprawy zakończonej decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr DNR-1/68/2016 z 15 czerwca 2016 r., dotyczącej ogólnego bezpieczeństwa kanapy FOREST, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję;
- 2) art. 25a ust. 1 i 6 ustawy z 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2016 r. poz. 2047), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zobowiązuje przedsiębiorcę Krzysztofa Nawrockiego, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Krzysztof Nawrocki P.P.H.U. „EWA” w Bralinie do uiszczenia na rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwoty 360 zł (słownie: trzysta sześćdziesiąt złotych), stanowiącej równowartość kosztów opinii biegłego - rzeczoznawcy w zakresie jakości mebli i wyrobów z drewna dotyczącej oceny bezpieczeństwa kanapy FOREST.

Uzasadnienie

Pismem z 4 lipca 2016 r. przedsiębiorca Krzysztof Nawrocki, prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Krzysztof Nawrocki P.P.H.U. „EWA” w Bralinie (zwany dalej „stroną postępowania”) złożył wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwanego dalej „Prezesem UOKiK” lub „organem nadzoru”) nr DNR-1/68/2016 z 15 czerwca 2016 r. W zaskarżonej decyzji Prezes UOKiK uznał, że kanapy FOREST, zwane dalej „kanapami”, ze względu na wadę konstrukcyjną polegającą na braku stateczności produktów po ich rozłożeniu oraz brak instrukcji użytkowania i konserwacji nie są bezpieczne i na podstawie art. 24 ust. 4 pkt 1 lit. b oraz pkt 2 lit. b ustawy z 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2016 r. poz. 2047), zwanej dalej „ustawą o ogólnym bezpieczeństwie produktów”, zakazał stronie postępowania wprowadzania kanap na rynek i nakazał podjęcie czynności niezbędnych do zapewnienia przestrzegania tego nakazu oraz nakazał natychmiastowe wycofanie produktów z rynku. Jednocześnie organ nadzoru, na podstawie art. 24 ust. 12 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, zobowiązał stronę postępowania do przekazania dowodów wykonania nałożonych na nią obowiązków w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja stanie się ostateczna. Ponadto, na podstawie art. 33a ust. 2 pkt 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, za wprowadzenie na rynek produktów niespełniających wymagań bezpieczeństwa, Prezes UOKiK nałożył na stronę postępowania karę pieniężną w wysokości 50 000 zł. Dodatkowo, na podstawie art. 25a ust. 1 i 6 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, Prezes UOKiK zobowiązał stronę postępowania do uiszczenia kwoty 811,80 zł, stanowiącej równowartość kosztów opinii biegłego, a mianowicie badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez Instytut Technologii Drewna z siedzibą w Poznaniu.

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy strona postępowania zakwestionowała w całości decyzję Prezesa UOKiK nr DNR-1/68/2016 z 15 czerwca 2016 r. wskazując, że kanapa FOREST jest produktem bezpiecznym oraz wniosła o jej uchylenie bądź ewentualnie o obniżenie nałożonej kary pieniężnej. Strona postępowania zarzuciła Prezesowi UOKiK niewzięcie pod uwagę przy dokonywaniu oceny bezpieczeństwa mebla wszystkich kryteriów wymienionych w art. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów i oparcie rozstrzygnięcia sprawy wyłącznie na badaniach organoleptycznych kanapy, przeprowadzonych przez inspektorów reprezentujących Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej oraz na badaniach laboratoryjnych przeprowadzonych przez

biegłego – Instytutu Technologii Drewna z siedzibą w Poznaniu. Powyższe, w opinii strony postępowania doprowadziło do nierozważenia wszystkich, istotnych okoliczności sprawy, co w konsekwencji skutkowało przedwczesnym i nieprawidłowym rozstrzygnięciem. Strona postępowania podkreśliła, iż badania laboratoryjne przeprowadzone przez biegłego nie potwierdziły zagrożeń dla konsumentów wynikających z użytkowania kanapy wskazanych przez inspektorów Inspekcji Handlowej, gdyż odnosiły się one wyłącznie do stateczności części uchylnej leżyskowej kanapy, a w ich trakcie nie było badane spełnianie przez produkty wymagań bezpieczeństwa, wobec czego w opinii strony postępowania zostały przeprowadzone w ograniczonym zakresie. Strona postępowania uznała, że kanapa stwarza znikome zagrożenia dla konsumentów dające się pogodzić ze zwykłym użytkowaniem produktu, a ewentualne ryzyko upadku konsumenta podczas snu ze skrajnej części leżyska wpisuje się w zwykłe używanie tego rodzaju mebli. Ponadto, strona postępowania zarzuciła Prezesowi UOKiK nieprawidłowy sposób miarkowania wysokości kary pieniężnej uzasadniając to tym, iż korzyść majątkowa ze sprzedaży produktów objętych postępowaniem nie uwzględnia zysku ze sprzedaży kanap, a tym samym nie uwzględnia realnie poniesionych kosztów związanych z zakupem elementów niezbędnych do wyprodukowania produktu. Strona postępowania wskazała, że nie jest „*autorem konstrukcji kanapy*”, gdyż stelaż który jest podstawą konstrukcji mebla jest produktem gotowym, zakupionym u zewnętrznego podmiotu, a na rynku dostępnych jest wiele kanap opartych o ten mechanizm. Strona postępowania oświadczyła, że mała ilość produktów wprowadzonych na rynek ogranicza krąg potencjalnych użytkowników narażonych na ewentualne niebezpieczeństwo związane z korzystaniem z kanapy. Ponadto strona postępowania nadmieniła, że skoro konsumenci nie składali skarg i reklamacji na produkty to uznać trzeba, iż zagrożenia stwarzane przez produkty mają charakter czysto hipotetyczny, ponieważ w rzeczywistości ryzyko utraty zdrowia lub życia nie występuje. Dodatkowo strona postępowania podkreśliła, że grupą docelową produktów wprowadzonych na rynek nie były dzieci i osoby starsze, lecz przeciętni konsumenci, a więc osoby dorosłe, świadomie podejmujące decyzję o zakupie produktu. Strona postępowania wskazała, że w toku postępowania podjęła współpracę z Prezesem UOKiK - przedstawiła bowiem organowi nadzoru informacje dotyczące dystrybucji produktu. Strona postępowania oświadczyła, że – mając na względzie treść zaskarżonej decyzji – zdecydowała się na wprowadzenie zmian konstrukcyjnych polegających na zmniejszeniu ramy oparcia kanapy, co skutkuje również jednoczesnym skróceniem części poduchy wystającej ponad podstawę i w jej opinii zapewnia stateczność mebla.

Dowód: pismo strony postępowania z 4 lipca 2016 r. – k. 71-97 akt postępowania Prezesa UOKiK

Postanowieniem z 29 lipca 2016 r. Prezes UOKiK postanowił przeprowadzić dowód z opinii biegłego - rzeczoznawcy ds. jakości produktów i usług w zakresie meblarstwa i wyposażenia wnętrz mający na celu zweryfikowanie, czy brak stateczności kanapy FOREST może powodować zagrożenia dla zdrowia lub życia jej użytkowników.

Dowód: postanowienie Prezesa UOKiK z 29 lipca 2016 r. – k. 98-99 akt postępowania Prezesa UOKiK

W dniu 18 sierpnia 2016 r. do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wpłynęła opinia biegłego – rzeczoznawcy ds. jakości produktów i usług w zakresie meblarstwa i wyposażenia wnętrz, z której wynikało, że ocena bezpieczeństwa mebla w pozycji rozłożonej powinna być przeprowadzona wyłącznie wtedy, gdy mebel jest dosunięty do ściany. Zdaniem biegłego powyższe podyktowane jest zalecanym przez producenta sposobem użytkowania mebla polegającym na tym, że kanapa po rozłożeniu poduchy oparciowej przeznaczonej do leżenia powinna być dosunięta do ściany. We wnioskach opinii biegły wskazał także, że nie jest w stanie jednoznacznie stwierdzić, czy w przypadku użytkowania mebla zgodnie z przeznaczeniem wyrób ten stwarza zagrożenia dla konsumenta.

Dowód: opinia nr 18/16 z 12 sierpnia 2016 r. – k. 101-105 akt postępowania Prezesa UOKiK

Pismem z 6 września 2016 r. biegły – rzeczoznawca ds. jakości produktów i usług w zakresie meblarstwa i wyposażenia wnętrz przekazał uzupełnienie do opinii z 12 sierpnia 2016 r. w którym wskazał, że do kanapy, którą oglądał w salonie sprzedaży mebli w Gdańsku przy ul. Grunwaldzkiej 211, nie była dołączona instrukcja użytkowania mebla zawierająca informacje o zakresie funkcji i sposobie obsługi mebla.

Dowód: uzupełnienie do opinii nr 18/16 z 12 sierpnia 2016 r. do pkt. B.2.1 – k. 106 akt postępowania Prezesa UOKiK

W związku z otrzymaną opinią biegłego – rzeczoznawcy ds. jakości produktów i usług w zakresie meblarstwa i wyposażenia wnętrz oraz wynikami badań laboratoryjnych kanapy, pismem z 15 września 2016 r. Prezes UOKiK wezwał Instytut Technologii Drewna z siedzibą w Poznaniu do zajęcia stanowiska wskazującego, czy do kompleksowego zweryfikowania braku stateczności kanapy po jej rozłożeniu wystarczy poprzestać na wykonaniu badania produktu zgodnie z pkt 7.2 normy PN-EN 1725:2001 *Meble mieszkaniowe – Łóżka i materace – Wymagania bezpieczeństwa i metody badań*, czy też niezbędne jest przeprowadzenie innych badań. Ponadto Prezes UOKiK wezwał Instytut Technologii Drewna z siedzibą w Poznaniu

do wskazania, czy zastosowana w trakcie badań laboratoryjnych pozycja badania kanapy (mebel stał swobodnie i nie był dosunięty do ściany) podyktowana była określoną metodologią badań tego typu produktów, a jeżeli tak, to z czego ona wynikała. Jednocześnie, Prezes UOKiK wezwał Instytut Technologii Drewna z siedzibą w Poznaniu do poinformowania, czy do badanego egzemplarza kanapy producent dołącza informację dotyczącą sposobu użytkowania wyrobu przez konsumentów (np. w postaci instrukcji użytkowania i konserwacji).

Dowód: pismo Prezesa UOKiK z 15 września 2016 r. – k.107-108 akt postępowania Prezesa UOKiK.

Pismem z 29 września 2016 r. Instytut Technologii Drewna z siedzibą w Poznaniu poinformował Prezesa UOKiK, że norma PN-EN 1725:2001 do oceny stateczności mebli nie przewiduje innych badań niż te które zostały przeprowadzone. W piśmie tym biegły podkreślił, że metodyka zastosowanych badań kanapy wynika z postanowień ww. normy, która dodatkowo wymaga, aby w przypadku, gdy w meblu występuje możliwość zastosowania różnych kombinacji montażu i ustawień, zastosować wariant najbardziej niekorzystny. Biegły podkreślił, iż do badanej przez niego kanapy nie była dołączona instrukcja użytkowania mebla.

Dowód: pismo Instytutu Technologii Drewna z siedzibą w Poznaniu z 29 września 2016 r. – k. 110 akt postępowania Prezesa UOKiK.

Z uwagi na fakt, iż w opinii z 12 sierpnia 2016 r. biegły - rzeczoznawca ds. jakości produktów i usług w zakresie meblarstwa i wyposażenia wnętrz uznał, że nie jest w stanie jednoznacznie stwierdzić, że w przypadku użytkowania kanapy zgodnie z przeznaczeniem wyrób ten miałby stwarzać zagrożenia dla konsumentów, postanowieniem z 13 października 2016 r. Prezes UOKiK uznał za celowe przeprowadzenie dodatkowego dowodu z opinii biegłego - rzeczoznawcy w zakresie jakości mebli i wyrobów z drewna, mającego na celu zweryfikowanie, czy brak stateczności kanapy FOREST może powodować zagrożenia dla zdrowia lub życia jej użytkowników oraz ustalenie, czy część uchylna leżyskowa mebla straci stateczność i przechyli się do pozycji pionowej jedynie w przypadku poddania celowemu obciążeniu.

Dowód: postanowienie Prezesa UOKiK z 13 października 2016 r. – k. 111-112 akt postępowania Prezesa UOKiK.

W dniu 21 listopada 2016 r. wpłynęła do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów opinia biegłego - rzeczoznawcy w zakresie jakości mebli i wyrobów z drewna, z której wynikało, że stwierdzony w ocenie organoleptycznej oraz potwierdzony badaniami

laboratoryjnymi brak stateczności kanapy FOREST ma istotny wpływ na prawidłowe i bezpieczne użytkowanie mebla i może stanowić zagrożenie dla zdrowia użytkownika w trakcie normalnego korzystania z mebla. Biegły – rzeczoznawca w swoim stanowisku wskazał szereg zagrożeń, które wynikają z użytkowania kanapy i mogą stwarzać zagrożenie dla jej użytkowników. W opinii biegłego niekontrolowane podniesienie się do góry wewnętrznej krawędzi poduchy oparcia wskutek obciążenia niepodpartej części leżyskowej przez ciało użytkownika podczas snu lub odpoczynku może skutkować upadkiem użytkownika z mebla i doznaniem przez niego obrażeń ciała takich jak stłuczenia czy złamania. Biegły wskazał, iż w sytuacji gdy kanapa zostanie ustawiona przy ścianie z funkcją mebla do spania i gdy jeden z użytkowników leży na części podpartej leżyska uzyskanej z poduchy siedziska, a drugi próbuje wejść na drugą niepodpartą część leżyska, uzyskaną z poduchy oparciowej celem ułożenia się do snu, może dojść do niekontrolowanego podniesienia się poduchy i utraty stateczności mebla, co może doprowadzić do zachwiania równowagi ciała, a w konsekwencji gwałtownego upadku konsumenta na podłogę. Ponadto biegły podkreślił, że nie można wykluczyć sytuacji, gdy kanapa zostanie ustawiona na środku pokoju wyłącznie jako mebel do spania i jeden z użytkowników usiądzie z boku na rozłożoną niepodpartą poduchę leżyska (np. aby napić się gorącej herbaty przed snem) – w tym przypadku może dojść do utraty stateczności mebla, co skutkować może poparzeniem się gorącym płynem. Mając na uwadze omówione wyżej zagrożenia powstałe w wyniku użytkowania kanapy biegły stwierdził, że zastosowane rozwiązanie konstrukcyjne poduchy oparcia uniemożliwia pozostawanie jej w położeniu zapewniającym bezpieczne leżenie/spanie na kanapie – środek ciężkości użytkownika przesuwają bowiem poza bezpieczny punkt powodując niestabilność mebla. Biegły wskazał także, że ww. zagrożeniom można zapobiec poprzez podjęcie działań polegających na zamocowaniu wspornika eliminującego tzw. efekt kołyski poduchy leżyska lub poprzez zwiększenie szerokości pojemnika na pościel wraz z przesunięciem miejsc zamocowania podnośników poduch siedziska, co spowoduje przesunięcie punktu ciężkości ciała użytkownika w trakcie leżenia. Biegły wskazał jednocześnie, że utrata stateczności kanapy może nastąpić w trakcie normalnego obciążenia poduchy leżyska np. przy ułożeniu użytkownika do snu, a do przechylenia się części uchylnej leżyskowej do pozycji pionowej nie jest potrzebne celowe obciążenie powodujące zachwianie równowagi mebla. Zdaniem biegłego, z uwagi na fakt, że kanapa oferowana jest do sprzedaży jako mebel wypoczynkowy wielofunkcyjny, w którym funkcja leżenia jest przewidziana jako równorzędna dla funkcji siedzenia, produkt powinien spełniać wymagania bezpieczeństwa w każdej sytuacji użytkowej (zgodnie z nazewnictwem

zawartym w normie PN-82/D-02000 *Meble mieszkaniowe. Terminologia*, kanapa rozkładana to mebel wielofunkcyjny, w tym służący do leżenia). Biegły stwierdził, iż na ocenę bezpieczeństwa kanapy ma wpływ brak dołączenia do wyrobu przez producenta informacji związanych z bezpiecznym stosowaniem produktu oraz wskazał, że wnioski zawarte w sprawozdaniu z badań laboratoryjnych kanapy potwierdzają brak stabilności użytkowej mebla.

Dowód: opinia techniczna z 18 listopada 2016 r. – k. 115-121 akt postępowania Prezesa UOKiK

Pismem z 30 listopada 2016 r. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania o stanowisku zawartym w opinii biegłego – rzeczoznawcy w zakresie jakości mebli i wyrobów z drewna oraz wskazał, że zakres toczącego się postępowania obejmować będzie także rozstrzygnięcie w zakresie obowiązku poniesienia przez nią kosztów opinii biegłego - rzeczoznawcy w zakresie jakości mebli i wyrobów z drewna, dotyczącej oceny bezpieczeństwa kanapy w wysokości 360 zł, na podstawie rachunku do umowy numer BDG-1-1131-4/2016 z 8 listopada 2016 r. Tym samym pismem organ nadzoru poinformował stronę postępowania o przysługującym jej prawie do zapoznania się ze zgromadzonymi aktami sprawy oraz prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów.

Dowód: pismo Prezesa UOKiK z 30 listopada 2016 r. – k. 122-123 akt postępowania Prezesa UOKiK.

Dnia 14 grudnia 2016 r. strona postępowania wystąpiła do Prezesa UOKiK z wnioskiem o przekazanie jej skanu opinii biegłych – rzeczoznawców oraz stanowiska Instytutu Technologii Drewna.

Dowód: wydruk komputerowy dokumentujący treść przesłanej wiadomości mailowej - 124 akt postępowania Prezesa UOKiK.

W tym samym dniu Prezes UOKiK przesłał skany opinii biegłych – rzeczoznawców oraz stanowisko Instytutu Technologii Drewna na adres poczty elektronicznej, wskazany przez stronę postępowania.

Dowód: wydruk komputerowy dokumentujący treść przesłanej wiadomości mailowej - 125 akt postępowania Prezesa UOKiK.

Dnia 20 grudnia 2016 r. do UOKiK wpłynęło pismo strony postępowania zawierające wniosek o przedłużenie terminu do wypowiedzenia się w sprawie. Postanowieniem z 20 grudnia 2016 r. Prezes UOKiK przychylił się do tego wniosku, jednak strona postępowania nie skorzystała z przysługujących jej praw.

Dowód: pismo strony postępowania z 13 grudnia 2016 r. – s. 126 akt postępowania Prezesa UOKiK

pismo Prezesa UOKiK z 20 grudnia 2016 r. – k. 127 akt postępowania Prezesa UOKiK

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził:

Zadaniem organu odwoławczego jest ponowne rozpatrzenie sprawy i ocena materiału dowodowego, przy uwzględnieniu stanu faktycznego stwierdzonego w czasie wydania decyzji przez organ w pierwszej instancji, jak i zmiany stanu faktycznego, które zaszły pomiędzy wydaniem decyzji przez organ I instancji, a wydaniem decyzji przez organ odwoławczy (*vide* wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 25 kwietnia 2013 r., II OSK 2579/11). Powyższe stanowisko sądu nie traci na aktualności także w przypadku postępowania administracyjnego prowadzonego przez Prezesa UOKiK na podstawie przepisów ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, w którym to postępowaniu funkcję odwołania pełni wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. W istocie bowiem w postępowaniu w przedmiocie ponownego rozpatrzenia sprawy organ powinien rozpatrzyć sprawę na nowo w jej całości, nie ograniczając się jedynie do rozpatrzenia zarzutów strony podniesionych we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, badając zarówno jej zgodność z prawem, jak celowość i słuszność rozstrzygnięcia.

We wniosku z 4 lipca 2016 r. strona postępowania zwróciła się o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Prezesa UOKiK nr DNR-1/68/2016 z 15 czerwca 2016 r., w związku z powyższym Prezes UOKiK uznał, że strona postępowania zaskarżyła kwestionowaną decyzję w całości. Strona postępowania oświadczyła także, że – mając na względzie treść zaskarżonej decyzji – zdecydowała się na wprowadzenie zmian konstrukcyjnych polegających na zmniejszeniu ramy oparcia kanapy, co skutkuje również jednoczesnym skróceniem części poduchy wystającej ponad podstawę i zapewnia w jej opinii stateczność mebla, na dowód czego przedstawiła dokumentację zdjęciową obrazującą egzemplarz udoskonalonego w ww. sposób mebla. Z przekazanych przez przedsiębiorcę informacji wynika jednak, że działania polegające na udoskonaleniu konstrukcji kanapy zostały przez niego podjęte już po wydaniu decyzji nr DNR-1/68/2016 z 15 czerwca 2016 r., a zatem nie są wystarczające do uznania, że strona postępowania przed wydaniem zaskarżonej decyzji wyeliminowała zagrożenia stwarzane przez kanapę, tym samym nie mają one wpływu na zmianę zaskarżonego rozstrzygnięcia.

Przedmiotem postępowania zakończonego decyzją nr DNR-1/68/2016 z 15 czerwca 2016 r. było ustalenie, czy kanapa FOREST spełnia ogólne wymagania bezpieczeństwa. Podstawą do wszczęcia postępowania były wyniki badań organoleptycznych przeprowadzonych przez inspektorów reprezentujących Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, którzy stwierdzili, że kanapa może stwarzać zagrożenie dla użytkowników z uwagi na brak stateczności niczym nieopartej części jej leżyska, które wystaje poza pojemnik na pościel. W ich opinii po rozłożeniu kanapy i obciążeniu leżyska stanowiącego oparcie, następuje niekontrolowane uniesienie do góry krawędzi wewnętrznej nieopartej części leżyska (tj. oparcie składa się, wracając do ustawienia pionowego), co może spowodować nagły upadek użytkownika na podłogę, w wyniku czego może dojść do stłuczenia, złamania bądź uszkodzenia ciała lub urazu głowy. Natomiast w przypadku ustawienia kanapy w pobliżu ściany i ułożeniu na tej części leżyska dziecka, może dojść do podniesienia się tej części mebla, w wyniku czego dziecko zsunie się pomiędzy ścianę i kanapę, co może spowodować zaklinowanie się go między płaszczyznami, a w konsekwencji spowodowania trwałego kalectwa lub śmierci na skutek jego podduszenia bądź jego uduszenia. Inspektorzy Inspekcji Handlowej stwierdzili również, że do produktu nie dołączono żadnych ostrzeżeń ani instrukcji umożliwiającej bezpieczne użytkowanie kanapy. Z uwagi na fakt, iż strona postępowania zakwestionowała sposób przeprowadzenia badań organoleptycznych kanapy wraz z dokonaną przez inspektorów Inspekcji Handlowej oceną ryzyka związaną z użytkowaniem przedmiotowego mebla, Prezes UOKiK w toku pierwszo-instancyjnego postępowania podjął decyzję o powołaniu biegłego – Instytutu Technologii Drewna z siedzibą w Poznaniu. Wyniki badań wykazały, że część uchylna leżyskowa, poddana obciążeniu traci stateczność i przechyla się do pozycji pionowej. Strona postępowania nie zgodziła się z dokonaną wyżej oceną bezpieczeństwa, twierdząc że brak stateczności kanapy nie ma wpływu na bezpieczeństwo dla użytkowników. Pomimo wezwania Prezesa UOKiK do przedstawienia dowodów potwierdzających spełnianie wymagań bezpieczeństwa przez produkt, nie przedstawiła jednak dowodów potwierdzających jej stanowisko. W związku z dysponowaniem przez organ nadzoru wynikami badań produktu, jak również brakiem przedstawienia przez stronę postępowania kontrdowodów odnośnie bezpieczeństwa kanapy, Prezes UOKiK stwierdził, że kanapa FOREST nie jest produktem bezpiecznym.

W związku z zakwestionowaniem przez stronę postępowania we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny bezpieczeństwa kanapy, której dotyczy zaskarżona decyzja, w toku drugoinstancyjnego postępowania organ nadzoru postanowił zweryfikować

prawidłowość poczynionych w sprawie ustaleń i przeprowadzić dowód z opinii biegłego – rzeczoznawcy ds. jakości produktów i usług w zakresie meblarstwa i wyposażenia wnętrz, która miała na celu zweryfikowanie, czy brak stateczności kanapy FOREST może powodować zagrożenia dla zdrowia lub życia jej użytkowników. Z opinii tej wynika, że ww. biegły – dysponując sprawozdaniem z badań organoleptycznych przeprowadzonych przez inspektorów reprezentujących Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej oraz sprawozdaniem z badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez Instytut Technologii Drewna - nie był w stanie jednoznacznie stwierdzić, czy w przypadku użytkowania mebla zgodnie z przeznaczeniem wyrób ten mógłby stwarzać zagrożenie dla konsumentów (*vide* opinia nr 18/16 z 12 sierpnia 2016 r.). Z tego powodu organ nadzoru nie mógł wziąć pod uwagę tej opinii jako dowodu w toczącym się postępowaniu. Z uwagi na wnioski biegłego zawarte w opinii dotyczące zastosowanej w trakcie badań organoleptycznych i laboratoryjnych pozycji badania kanapy (w jego opinii meble w trakcie badania powinien być dosunięty do ściany), Prezes UOKiK zwrócił się do Instytutu Technologii Drewna z prośbą o wyjaśnienie zastosowanej metodologii badania mebla. W swoim piśmie z 29 września 2016 r. Instytut Technologii Drewna (jednostka akredytowana przez Polskie Centrum Akredytacji) wskazał, iż metodyka zastosowanych badań kanapy (tzn. badanie mebla, gdy nie jest on dosunięty do ściany) wynika z postanowień ww. normy, która dodatkowo wymaga, aby w przypadku gdy w meblu występuje możliwość zastosowania różnych kombinacji montażu i ustawień zastosować wariant najbardziej niekorzystny. Powyższa okoliczność potwierdza zdaniem Prezesa UOKiK, że biegły – rzeczoznawca ds. jakości produktów i usług w zakresie meblarstwa i wyposażenia wnętrz oparł swoje stanowisko na nieprawidłowym założeniu polegającym na przyjęciu, iż ocena bezpieczeństwa kanapy w pozycji rozłożonej powinna być przeprowadzona wyłącznie w pozycji, kiedy jest ona dosunięta do ściany. Wskazać również należy, że biegły pismem z 6 września 2016 r. złożył uzupełnienie do opinii nr 18/16 z 12 sierpnia 2016 r., w którym stwierdził, że producent nie dostarcza łącznie z kanapą instrukcji użytkowania mebla, która zawierałaby w sobie informacje o zakresie funkcji i sposobu obsługi mebla niezbędnej dla zapewnienia bezpiecznego użytkowania kanapy. Z materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy wynika jednocześnie, iż zarówno kanapa badana przez inspektorów Inspekcji Handlowej, jak i kanapa poddana procedurze badań laboratoryjnych nie posiadała jakichkolwiek informacji i ostrzeżeń niezbędnych dla zapewnienia bezpiecznego jej użytkowania przez konsumentów, w tym instrukcji użytkowania i konserwacji mebla (dowód: sprawozdanie z badań organoleptycznych, pismo Instytutu Technologii Drewna z siedzibą w Poznaniu z 29 września 2016 r.). W opinii Prezesa

UOKiK brak udzielenia przez producenta mebla ww. informacji powoduje, iż konsument może użytkować kanapę w pozycji rozłożonej także wtedy, kiedy nie jest ona dosunięta do ściany i – co istotne - będzie to również korzystanie z produktu zgodnie z jego przeznaczeniem. We wprowadzeniu do normy PN-EN 1725:2001 podkreślono, że jej zamierzeniem jest zapobieżenie poważnym wypadkom, spowodowanym normalnym funkcjonalnym użytkowaniem oraz używaniem niewłaściwym, które można przewidzieć. Stwierdzić także trzeba, że strona postępowania nie ma żadnego wpływu na to, gdzie w pomieszczeniu kanapa zostanie ustawiona. Zdaniem Prezesa UOKiK nie można wykluczyć scenariusza, w którym użytkownik kanapy usiądzie na krawędź poduchy – leżyska, gdyż - jak już wyżej wspomniano – producent nie dołączył do kanapy jakichkolwiek informacji i ostrzeżeń niezbędnych dla zapewnienia bezpiecznego użytkowania mebla, a w konsekwencji może ona zostać ustawiona przez konsumenta w dowolnym miejscu w pomieszczeniu. Powyższe potwierdził również w swojej opinii z 18 listopada 2016 r. biegły – rzeczoznawca ds. jakości mebli i wyrobów z drewna wskazując, że nie można wykluczyć użycia przez użytkownika kanapy z funkcją do spania na środku pokoju oraz stwierdził, że na ocenę bezpieczeństwa kanapy wpływa fakt niedołączenia do wyrobu przez producenta informacji związanych z bezpiecznym stosowaniem produktu. Ponadto, nawet gdyby uznać, że kanapa przysunięta do ściany jest rozkładana jedynie okazjonalnie (np. dla gości, do zabawy przez dzieci itp.) to zdaniem Prezesa UOKiK konsumenci korzystający z tej funkcji mają prawo oczekiwać, że mebel będzie bezpieczny również w tym przypadku.

W tym miejscu Prezes UOKiK pragnie odnieść się do zarzutu strony postępowania wskazującego, że badania laboratoryjne przeprowadzone przez biegłego nie zawierały wniosków co do bezpieczeństwa kanapy i związanych z jej użytkowaniem zagrożeń - odnosiły się one wyłącznie do kwestii stateczności kanapy, a zatem zostały przeprowadzone w ograniczonym, niepełnym zakresie. W pierwszej kolejności wskazać należy, iż rolą Instytutu Technologii Drewna – jako jednostka akredytowanej przez Polskie Centrum Akredytacji - nie jest interpretowanie wyników badań, czy też przewidywanie ewentualnych ryzyk związanych z używaniem produktu w przypadku, gdy zostanie stwierdzona niezgodność z normą. Do obowiązków jednostki akredytowanej należy obiektywne zweryfikowanie wyrobu pod kątem spełniania wymagań normy. Odpowiadając na zapytanie Prezesa UOKiK, w piśmie z 29 września 2016 r. Instytut Technologii Drewna poinformował organ nadzoru, że aby stwierdzić brak stateczności kanapy po jej rozłożeniu wystarczające jest przeprowadzenie badań zgodnie z pkt. 7.2 normy PN-EN 1725:2001. Nie podważając zatem faktu, iż badania laboratoryjne kanapy zostały przeprowadzone przez Instytut

Technologii Drewna prawidłowo, w oparciu o metodę badań stateczności określoną w zharmonizowanej normie technicznej dotyczącej wymagań bezpieczeństwa dla mebli, a sprawozdanie z tych badań stanowi pełnowartościowy środek dowodowy, Prezes UOKiK postanowił skorzystać z pomocy biegłego – rzeczoznawcy w zakresie jakości mebli i wyrobów z drewna, który w swojej opinii z 18 listopada 2016 r. stwierdził, że zastosowane rozwiązanie konstrukcyjne poduchy oparcia uniemożliwia pozostawanie jej w położeniu zapewniającym bezpieczne leżenie/spanie na kanapie, a utrata stateczności kanapy może nastąpić także w trakcie normalnego obciążenia poduchy leżyska np. przy ułożeniu użytkownika do snu oraz wskazał szereg zagrożeń, na jakie mogą być narażeni konsumenci użytkujący kanapę po jej rozłożeniu (*vide* opinia techniczna z 18 listopada 2016 r.). W opinii Prezesa UOKiK powyższe przesądziło o niespełnianiu przez kanapę FOREST wymagań bezpieczeństwa, tym bardziej że sama strona postępowania nie przedstawiła w toku postępowania żadnych dowodów, które potwierdzałyby bezpieczeństwo kanapy lub chociażby poddały w wątpliwość ustalenia Prezesa UOKiK.

Strona postępowania wskazała ponadto, że do oceny bezpieczeństwa kanapy niezbędne jest przeprowadzenie również innych badań, w tym wytrzymałościowych. I w tym przypadku nie można przyznać racji stronie postępowania. Z wyjaśnień Instytut Technologii Drewna wynika bowiem, iż norma PN-EN 1725:2001 do oceny stateczności mebli nie przewiduje innych badań niż te, które zostały przeprowadzone. Ponadto, biegły – rzeczoznawca w zakresie jakości mebli i wyrobów z drewna w swojej opinii z 18 listopada 2016 r. nadmienił, że o zakresie badań decyduje wykonujący w zależności od konstrukcji mebla i wynikających uwarunkowań bezpieczeństwa użytkowania (dowód: opinia techniczna z 18 listopada 2016 r., pismo Instytutu Technologii Drewna z siedzibą w Poznaniu z 29 września 2016 r.). Na marginesie Prezes UOKiK pragnie podkreślić, iż nie kwestionował w toku postępowania wytrzymałości ani innych parametrów kanapy. W zaskarżonej decyzji organ nadzoru stwierdził, że z uwagi na wadę konstrukcyjną polegającą na braku stateczności kanapy po jej rozłożeniu oraz brak instrukcji użytkowania i konserwacji nie jest bezpieczna i może powodować zagrożenia dla zdrowia lub życia użytkowników.

Strona postępowania we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy uznała, że kanapa stwarza znikome zagrożenia dla konsumentów, które wpisuje się w zwykłe używanie tego rodzaju mebli. Stanowisko strony postępowania zostało jednak obalone przez biegłego – rzeczoznawcę, który w opinii z 18 listopada 2016 r. wskazał zagrożenia na jakie narażeni są użytkownicy kanapy. Trudno zgodzić się ze stroną postępowania i uznać, że obrażenia ciała takie jak stłuczenia czy też złamania kończyn stanowią znikome zagrożenia dla konsumenta

i są normalną konsekwencją użytkowania mebla. Przypominam ponadto, iż w świetle ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, producent jest zobowiązany wprowadzać na rynek wyłącznie produkty bezpieczne. Powyższa ustawa za produkt bezpieczny uważa produkt, który w trakcie normalnego użytkowania lub użytkowania go w inny rozsądny i przewidywalny sposób nie stwarza zagrożenia dla życia i zdrowia konsumenta lub zagrożenie to jest znikome, dające się pogodzić z jego zwykłym używaniem i uwzględniające wysoki poziom wymagań dotyczących ochrony zdrowia i życia ludzkiego. W opinii Prezesa UOKiK za normalne korzystanie z produktu należy uznać użytkowanie go zgodnie z jego przeznaczeniem i na zasadach wynikających z wiedzy i doświadczenia życiowego. Nie sposób zgodzić się ze stanowiskiem strony postępowania i wymagać, żeby konsument podczas snu uważał, aby nie obciążać ciężarem swojego ciała niczym nie podpartej skrajnej części leżyska kanapy i tym samym nie dopuścić do niekontrolowanego i gwałtownego uniesienia się tej części mebla, konsekwencją czego będzie nagły upadek z kanapy, tym bardziej, że do wyrobu producent nie dołącza instrukcji użytkowania mebla. Biorąc pod uwagę fakt, że kontrolowanie pozycji ciała w czasie snu jest niemożliwe, w opinii organu nadzoru mebel, który służy również do spania, powinien spełniać wymagania dotyczące stateczności także w takim przypadku. Ponadto zauważyć należy, iż z opinii biegłego – rzeczoznawcy z 18 listopada 2016 r. jednoznacznie wynika, że zgodnie z postanowieniami pkt. 3.1. wymagania krytyczne tabela 2 lp. 4 „Bezpieczne rozwiązania konstrukcyjne mebla” normy PN-F-06001-1:1994 Meble mieszkaniowe. Postanowienia ogólne „w żadnej z przewidywanych sytuacji użytkowych wynikających z funkcji mebla zastosowane rozwiązania konstrukcyjne nie powinny zagrażać życiu lub zdrowiu użytkownika”. Ponadto biegły – rzeczoznawca podkreślił, że kanapa oferowana jest do sprzedaży jako mebel wypoczynkowy wielofunkcyjny, w którym funkcja leżenia jest przewidziana jako równorzędna dla funkcji siedzenia, produkt powinien spełniać wymagania bezpieczeństwa w każdej sytuacji użytkowej. Jednocześnie Prezes UOKiK pragnie podkreślić, że wnioski strony postępowania dotyczące stwarzania przez kanapę znikomych zagrożeń poddają jedynie w wątpliwość ustalenia organu nadzoru co do bezpieczeństwa mebla i opierają się - jak wydaje się wskazywać przedsiębiorca – na własnych ustaleniach co do bezpieczeństwa kanapy oraz zasadach logiki i doświadczenia życiowego. Tymczasem Prezes UOKiK dysponuje dowodami pozwalającymi na wysnucie kategoriycznych wniosków co do bezpieczeństwa kanapy. Podkreślić przy tym należy, że strona postępowania nie przedstawiła w toku postępowania żadnych dowodów, które świadczyłyby o tym, że kanapa jest produktem bezpiecznym. Należy bowiem stwierdzić, że „w postępowaniu administracyjnym

ciężar przeprowadzenia dowodu spoczywa na tym, kto z określonego faktu wywodzi dla siebie skutki prawne. Prowadzi to do konkluzji, że nałożenie na organy prowadzące postępowanie administracyjne obowiązku wyczerpującego zebrania i rozpatrzenia całego materiału dowodowego nie zwalnia strony postępowania od współudziału w realizacji tego obowiązku. Dotyczy to zwłaszcza sytuacji, gdy nieudowodnienie określonej czynności faktycznej może prowadzić do rezultatów niekorzystnych dla strony” (tak Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu w wyroku z 10 kwietnia 2013 r., sygn. akt: IV SA/Wr 825/12).

Zgodnie bowiem z art. 13 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, organem sprawującym nadzór nad ogólnym bezpieczeństwem produktów w zakresie określonym ustawą jest Prezes UOKiK. W tym miejscu podkreślenia wymaga, iż to nie biegli, ale Prezes UOKiK upoważniony jest do dokonywania oceny bezpieczeństwa produktów w toku prowadzonych przez niego postępowań w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów. Organ nadzoru przy ocenie bezpieczeństwa danego produktu każdorazowo uwzględnia uzasadnione oczekiwania konsumentów co do bezpieczeństwa wyrobu oraz okoliczności wymienione w art. 4 ust 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Wpływ na ocenę bezpieczeństwa danego produktu mają również badania organoleptyczne przeprowadzone przez inspektorów Inspekcji Handlowej, wyniki badań laboratoryjnych produktów i opinie biegłych - rzeczoznawców (jeśli zostały przeprowadzone) oraz materiał dowodowy przekazany przez stronę postępowania potwierdzający bezpieczeństwo produktu. Po ponownym przeanalizowaniu dowodów znajdujących się w aktach sprawy Prezes UOKiK stoi na stanowisko, iż ocena bezpieczeństwa produktu przedstawiona w zaskarżonej przez stronę postępowania decyzji uwzględniała wszystkie ww. okoliczności i była prawidłowa. W opinii Prezesa UOKiK wyniki badań laboratoryjnych wskazujące na brak stabilności kanapy potwierdziły nieprawidłowości dostrzeżone przez inspektorów Inspekcji Handlowej. Z kolei biegły – rzeczoznawca w zakresie jakości mebli i wyrobów z drewna w swojej opinii z 18 listopada 2016 r. potwierdził, że wnioski zawarte w sprawozdaniu z badań laboratoryjnych kanapy potwierdzają brak stabilności użytkowej mebla oraz że zastosowane rozwiązanie konstrukcyjne poduchy oparcia uniemożliwia pozostawanie jej w położeniu zapewniającym bezpieczne leżenie/spanie na kanapie, wskazując zagrożenia na jakie mogą być narażeni użytkownicy produktu po jego rozłożeniu. Ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika zatem jednoznacznie, że rozwiązanie konstrukcyjne przyjęte w kanapie FOREST nie zapewnia wymaganej stateczności kanapy, a tym samym należytego bezpieczeństwa użytkownikowi. W opinii Prezesa UOKiK wskazane wyżej nieprawidłowości konstrukcyjne mogą - wbrew stanowisku strony postępowania – nie „czysto hipotetycznie”, ale realnie

doprowadzić do wypadków z udziałem ich użytkowników np. upadku na podłogę, a w konsekwencji skutkować doznaniem obrażeń ciała takich jak stłuczenia czy złamania. Mając na uwadze powyższe, Prezes UOKiK słusznie stwierdził w decyzji nr DNR-1/68/2016 z 15 czerwca 2016 r., że kanapy nie są bezpieczne, a w konsekwencji nałożył na stronę postępowania obowiązki określone w art. 24 ust. 4 pkt 1 lit. b i pkt 2 lit. b ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

Podsumowując dotychczasowe rozważania uznać należy, że kanapa FOREST nie spełnia ogólnych wymagań bezpieczeństwa, a obowiązki nałożone na stronę postępowania są niezbędne do wyeliminowania zagrożenia stwarzanego przez ww. produkt oraz adekwatne do stwarzanego przez niego zagrożenia.

Wydanie decyzji, w której Prezes UOKiK stwierdza, że produkt nie jest bezpieczny, jest podstawą do obciążenia strony tego postępowania opłatami związanymi z badaniami i opiniami biegłych (art. 25a ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów). Powyższe unormowanie w sposób jednoznaczny przesądza również o prawidłowości rozstrzygnięcia w przedmiocie nałożonych na stronę kosztów badań laboratoryjnych kanapy, przeprowadzonych przez Instytut Technologii Drewna z siedzibą w Poznaniu. Koszty zostały obliczone na podstawie kosztorysu sporządzonego przez powyższe laboratorium (*vide* faktura VAT nr FVS 0427/07/2016 z 30 marca 2016 r.), a ich wysokość nie została przez stronę postępowania zakwestionowana. Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, że rozstrzygnięcie Prezesa UOKiK dotyczące zwrotu kosztów badań przeprowadzonych przez biegłego zawarte w decyzji nr DNR-1/68/2016 z 15 czerwca 2016 r. było prawidłowe.

Stwierdzenie, że kanapa będąca przedmiotem postępowania nie jest produktem bezpiecznym stanowi natomiast przesłankę do nałożenia przez Prezesa UOKiK kary pieniężnej na stronę postępowania. Wprowadzając bowiem ten produkt na rynek, strona postępowania naruszyła art. 10 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, zgodnie z którym producent jest zobowiązany wprowadzać na rynek wyłącznie produkty bezpieczne. Naruszenie tego przepisu, zgodnie z art. 33a ust. 2 pkt 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, upoważnia Prezesa UOKiK do nałożenia na producenta kary pieniężnej w wysokości do 100 000 zł.

Odnosząc się do zaprezentowanych we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy zarzutów odnośnie prawidłowości ustalenia przez Prezesa UOKiK wysokości nałożonej na stronę postępowania kary pieniężnej, Prezes UOKiK nie dopatrył się uchybień, a w konsekwencji brak jest podstaw do zmiany rozstrzygnięcia w tym zakresie.

Strona postępowania zarzuciła Prezesowi UOKiK nieprawidłowy sposób miarkowania wysokości kary pieniężnej uzasadniając to tym, iż korzyść majątkowa ze sprzedaży produktów objętych postępowaniem nie uwzględnia zysku ze sprzedaży kanap, a tym samym nie uwzględnia realnie poniesionych kosztów związanych z zakupem elementów niezbędnych do wyprodukowania produktu.

W opinii Prezesa UOKiK okoliczność ta nie przemawia za obniżeniem nałożonej na stronę postępowania kary pieniężnej. Art. 33a ust. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów stanowi, że wysokość kary pieniężnej ustala się uwzględniając w szczególności stopień i okoliczności naruszenia przez przedsiębiorcę obowiązków. Ustawa o ogólnym bezpieczeństwie produktów nie nakłada natomiast na Prezesa UOKiK obowiązku posiłkowania się przy określaniu wysokości kary pieniężnej zyskiem lub dochodem. Należy w tym miejscu zauważyć, że organ nadzoru jako jedno z kryteriów pomocniczych przy określeniu wysokości kary ustalił pojęcie „korzyści majątkowej”, wprowadzone i obowiązujące we wszystkich postępowaniach prowadzonych na podstawie przepisów ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Pojęcie to nie jest w sposób zamierzony tożsamy z zyskiem, na które powołuje się strona postępowania. Prezes UOKiK zdefiniował pojęcie „korzyści majątkowej” dla celów prowadzonych przez siebie postępowań, wyjaśnił też stronie w jaki sposób określił i wyliczył wysokość korzyści majątkowej w dotyczącym jej postępowaniu. Zasadność zastosowania tego pojęcia potwierdził Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie, który stwierdził, że w sprawach z zakresu ogólnego bezpieczeństwa produktów należy brać pod uwagę wysokość korzyści majątkowej, a nie wysokość zysku (*vide* wyrok z 23 grudnia 2010 r., VI SA/Wa 1967/10). Do pojęcia „korzyści majątkowej” Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie ustosunkował się również w wyroku z 15 lutego 2013 r. (sygn.: VI SA/Wa 2374/12), w którym podkreślił, że należy ją odnieść do wartości uzyskanej przez wprowadzenie artykułów do obrotu, a podstawą jej ustalania powinna być cena sprzedaży lub cena, za którą mogły być sprzedane zakwestionowane artykuły. Ponadto należy zaznaczyć, że kryterium to przy określaniu wysokości kary pieniężnej nałożonej na stronę postępowania miało jedynie charakter pomocniczy, co wyraźnie zostało wskazane w zaskarżonej decyzji. Zgodnie z art. 33a ust. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, wysokość kary pieniężnej ustala się uwzględniając w szczególności stopień oraz okoliczności naruszenia obowiązków. Zdaniem Prezesa UOKiK nałożona na stronę postępowania kara pieniężna nie może zostać uznana za nadmierną – stanowi 50% maksymalnej wysokości kary przewidzianej w ustawie o ogólnym bezpieczeństwie produktów. W opinii organu nadzoru nałożona na przedsiębiorcę kara

stanowi realną dolegliwość finansową, co jest zgodne z funkcją administracyjną kary pieniężnej, bowiem jak wynika z wyroku WSA z 22 maja 2015 r. (VI SA/Wa 3597/14) „kara pełni funkcję prewencyjną, - jest wyraźnym ostrzeżeniem na przyszłość zapobiegającym powstawaniu nagannych praktyk rynkowych – oraz pełni funkcję represyjną stanowi dolegliwość dla przedsiębiorcy nie niosąc za sobą jednocześnie ryzyka wyeliminowania go z obrotu gospodarczego. Kary wymierzane w sprawach z zakresu ogólnego bezpieczeństwa produktów, uwzględniając kryteria ich wymierzania przewidziane w ww. ustawie, nie mogą mieć charakteru symbolicznego”. Podkreślić przy tym należy, że w zaskarżonym rozstrzygnięciu Prezes UOKiK uwzględnił okoliczności przemawiające na korzyść strony postępowania, tj. fakt podjęcia współpracy z organem nadzoru w zakresie przekazania informacji dotyczących rozchodu i dystrybucji kanap oraz braku skarg i reklamacji konsumenckich na produkty. W tym stanie rzeczy wymierzona kara pieniężna jest w opinii Prezesa UOKiK zasadna, zwłaszcza biorąc pod uwagę uwzględnione w zaskarżonej decyzji okoliczności przemawiające na niekorzyść strony postępowania, tj. wcześniej prowadzone i dotyczące tej samej grupy produktów postępowania na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, znaczną liczbę produktów wprowadzonych na rynek oraz długi okres ich wprowadzania na rynek oraz fakt, że działalność związana z kwestionowaną kanapą jest jej głównym przedmiotem działalności. Ponadto Prezes UOKiK pragnie zaakcentować, że z uwagi na wcześniej prowadzone postępowania na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów dotyczące mebli wypoczynkowych (tj. pufy z oparciem oraz trzech modeli sof) strona postępowania powinna więc mieć świadomość wymagań bezpieczeństwa przewidzianych dla tego rodzaju produktów oraz w sposób skuteczny i efektywny zwiększyć nadzór nad ich bezpieczeństwem, co powinno znaleźć odzwierciedlenie w braku postępowań w zakresie ogólnego bezpieczeństwa produktów wprowadzanych przez nią na rynek lub znacznym zmniejszaniu ich ilości w ostatnich latach. Tymczasem zauważyć należy, że na przestrzeni ośmiu lat wobec strony postępowania toczyły się cztery takie postępowania w różnych okresach czasu (pierwsze z nich zakończone w 2006 r., ostatnie w 2013 r.), co sprowadza się do wniosku, że strona postępowania nagminnie narażała zdrowie i życie konsumentów, nie wyciągając z powyższych okoliczności żadnych wniosków co do zwiększenia nadzoru nad bezpieczeństwem produktów wprowadzanych przez nią na rynek.

W tym miejscu Prezes UOKiK pragnie odnieść się do powołanych przez stronę postępowania okoliczności łagodzących, które powinny mieć wpływ na obniżenie wymiaru kary pieniężnej. We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy strona postępowania wskazała, że nie jest „autorem konstrukcji kanapy”, gdyż stelaż, który jest podstawą konstrukcji mebla

jest produktem gotowym, zakupionym u zewnętrznego podmiotu, a na rynku dostępnych jest wiele kanap opartych o ten mechanizm. Odnosząc się do podniesionego przez stronę postępowania zarzutu Prezes UOKiK pragnie podkreślić, iż nawet jeśli produkt skonstruowany jest z udziałem części dostarczanych przez dostawców zewnętrznych, za całość konstrukcji odpowiedzialność za bezpieczeństwo produktu spoczywa na przedsiębiorcy wprowadzającym go na rynek. W toku postępowania w sprawie bezpieczeństwa kanapy jego strona potwierdziła, że jest wytwórcą tego mebla (*vide* pismo strony postępowania z 3 lutego 2016 r.). Nie bez znaczenia dla uznania strony postępowania za producenta kanapy pozostaje okoliczność umieszczenia przez nią bezpośrednio na pojemniku na pościel, a także wewnątrz tego pojemnika, naklejki z nazwą i adresem producenta: „P.P.H.U. EWA Nawrocki Krzysztof, 63-640 Bralin, ul. Nowa 9” oraz jej danych kontaktowych. Trudno zatem zgodzić się z argumentacją strony postępowania i uznać, że występowanie na rynku mebli funkcjonujących w oparciu o ten sam mechanizm i stelaż może zwolnić ją z odpowiedzialności za wprowadzenie produktu na rynek. Tym bardziej, że strona postępowania miała już od 2013 r. wiedzę, że takie rozwiązanie konstrukcyjne nie gwarantuje bezpieczeństwa użytkownikom. Przedmiotem postępowania prowadzonego na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów była wówczas sofa KASIA 4, która miała identyczną wadę konstrukcyjną jak kanapa będąca przedmiotem niniejszego postępowania tj. brak stateczności mebla po jego rozłożeniu. Wówczas strona postępowania sama dostrzegła konieczność wyeliminowania wad konstrukcyjnych w produkcie poprzez zamontowanie kątowników metalowych na wewnętrznych bokach, które miały na celu zapewnienie sofie stabilności w funkcji do spania.

Prezes UOKiK nie podziela również argumentu strony postępowania, że mała ilość produktów wprowadzonych na rynek ogranicza krąg potencjalnych użytkowników narażonych na ewentualne niebezpieczeństwo związane z korzystaniem z kanapy. W opinii organu nadzoru 1041 egzemplarzy kanap, które zostało wprowadzone przez stronę postępowania na rynek na przestrzeni niespełna trzech lat nie jest „*małą ilością*”. W tym miejscu nadmienić należy, że w piśmie z 3 lutego 2016 r. strona postępowania sama przyznała, że „*potwierdzeniem faktu dużego zainteresowania i zaufania klientów modelem kanapy „FOREST” jest ponad tysiąc sztuk kanap tego modelu wprowadzonych do obrotu w ciągu niemal trzech lat (...)*”, natomiast w piśmie z 13 maja 2016 r. informowała organ nadzoru, że kanapa cieszy się dużą popularnością i jest na nią wysoki popyt.

Ponadto strona postępowania stoi na stanowisku, że skoro konsumenci nie składali skarg i reklamacji na produkty to uznać trzeba, iż zagrożenia stwarzane przez produkty mają

charakter czysto hipotetyczny, ponieważ w rzeczywistości ryzyko utraty zdrowia lub życia nie występuje. W opinii Prezesa UOKiK fakt, iż dotychczas strona postępowania nie odnotowała skarg czy reklamacji na produkty nie oznacza, iż nie wpłyną one od konsumentów w przyszłości, zwłaszcza biorąc pod uwagę dużą liczbę produktów wprowadzonych na rynek. Powyższe nie oznacza również, że konsumenci nie są narażeni na zagrożenia stwarzane przez kwestionowane produkty. Zadaniem organu nadzoru jest bowiem także prewencja - reagowanie jedynie na skutek skarg lub reklamacji na produkt wypaczałoby cel ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, która uprawnia Prezesa UOKiK do podejmowania działań w celu odwrócenia niebezpieczeństwa oraz zapewnienia ochrony zdrowia i życia konsumentów. Prezes UOKiK nadmienia, iż Wojewódzki Sąd Administracyjny niejednokrotnie wypowiedział się na temat przesłanki braku skarg na produkt ze strony konsumentów, a mianowicie *„brak skarg ze strony konsumentów nie świadczy o bezpieczeństwie produktu, natomiast do obowiązków organu nadzoru należy podjęcie stosownych działań w celu ochrony zdrowia i życia nabywców towarów”* (wyrok z dnia 2 marca 2010 r., sygn. VI S.A./Wa 2062/09), czy też *„brak skarg konsumentów na sprzedany produkt w obliczu udokumentowanego realnego zagrożenia ze strony kwestionowanej rozpalaki powinien w mniejszym stopniu wpływać na wysokość kary”* (wyrok WSA z dnia 23 grudnia 2010 r., sygn. VI S.A./Wa 1967/10). Wobec powyższego argumentacja strony postępowania, iż bezpieczeństwo produktu potwierdza brak skargi i reklamacji konsumenckich jest nieusprawiedliwiona. Abstrahując od powyższego, Prezes UOKiK pragnie wskazać w tym miejscu, że okoliczność braku skarg i reklamacji związanych z bezpieczeństwem kanapy, została uwzględniona na korzyść strony postępowania przy miarkowaniu wysokości kary pieniężnej nałożonej w zaskarżonej decyzji.

Dodatkowo strona postępowania podkreśliła, że grupą docelową produktów wprowadzonych na rynek nie były dzieci i osoby starsze, lecz przeciętni konsumenci, a więc osoby dorosłe i świadomie podejmujące decyzję o zakupie produktu. W opinii Prezesa UOKiK docelowe przeznaczenia produktów dla osób dorosłych nie może eliminować z grupy narażonych na zagrożenia konsumentów dzieci, czy też osób starszych – nie da się bowiem jednoznacznie wykluczyć, iż te kategorie konsumentów nie będą korzystać z produktu i nie doznają uszczerbku na zdrowiu w związku z jego używaniem. Przeciętny, dorosły konsument do którego strona postępowania kieruje swoją ofertę w większości przypadków w swoim gospodarstwie domowym wychowuje dzieci, które będą korzystać z mebla wypoczynkowego w domu. Ponadto, Prezes UOKiK nie widzi powodów dla których uznanie miałyby znaleźć twierdzenie o wykluczeniu korzystania z kanapy przez osoby starsze.

Strona postępowania wskazała, że w toku postępowania podjęła współpracę z Prezesem UOKiK w pełnym zakresie - przedstawiła bowiem organowi informacje przez niego wymagane dotyczące dystrybucji produktu. Odnosząc się do powyższego organ nadzoru pragnie podkreślić, iż okoliczność ta została uwzględniona przy miarkowaniu wysokości kary pieniężnej.

Zgodnie z art. 138 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której:

- 1) utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję albo
- 2) uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy albo uchylając tę decyzję - umarza postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części, albo
- 3) umarza postępowanie odwoławcze.

Prezes UOKiK, po dokonaniu ponownej analizy zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego oraz uwzględnieniu okoliczności wskazanych przez stronę w toku postępowania odwoławczego, zarówno pod kątem oceny legalności, jak i celowości wydanego rozstrzygnięcia, nie dopatrył się w niniejszej sprawie przesłanek, które przemawiałyby za uchyleniem lub zmianą zaskarżonej decyzji. W całości należy podtrzymać wszelkie argumenty wskazane w zaskarżonej decyzji, uzasadniające dokonaną ocenę bezpieczeństwa kanapy, nałożenie na stronę obowiązków określonych w art. 24 ust. 4 pkt 1 lit. b i pkt 2 lit. b ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, jak również zobowiązanie jej do uiszczenia kary pieniężnej i kosztów badań laboratoryjnych. W związku z powyższym, Prezes UOKiK stwierdził, że decyzja nr DNR-1/68/2016 z 15 czerwca 2016 r. była prawidłowa i brak jest podstaw do jej uchylenia.

Jednocześnie, na podstawie art. 25a ust. 1 i 6 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, Prezes UOKiK nałożył na przedsiębiorcę Krzysztofa Nawrockiego, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Krzysztof Nawrocki P.P.H.U. „EWA” w Bralinie obowiązek uiszczenia na rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwoty 360,00 zł (słownie: trzysta sześćdziesiąt złotych), stanowiącej równowartość kosztów opinii biegłego – rzeczoznawcy w zakresie jakości mebli i wyrobów z drewna dotyczącej oceny bezpieczeństwa produktu. Wysokość tej należności pieniężnej (opłaty) została ustalona na podstawie rachunku do umowy numer BDG-1-1131-4/2016 z 8 listopada 2016 r., wystawionego przez ww. biegłego.

Mając powyższe na względzie, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Zgodnie z art. 33a ust. 5 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji Prezesa UOKiK na rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP O/O Warszawa 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

Zgodnie z art. 25a ust. 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów w związku z art. 2 § 2 i art. 47 § 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. z późn. zm.) oraz art. 130 Kodeksu postępowania administracyjnego, koszty opinii biegłego – rzeczoznawcy ds. jakości produktów i usług w zakresie produkcji drewna i mebli dotyczącej oceny bezpieczeństwa produktu należy uiścić na rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP O/O Warszawa 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000 w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, a w przypadku złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w zakresie nałożonych kosztów badań – 14 dni od dnia doręczenia decyzji utrzymującej w mocy zaskarżoną decyzję.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 52 ustawy z 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 718 i 846) od niniejszej decyzji przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Zgodnie z art. 53 § 1 w związku z art. 54 § 1 ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi skargę należy wnieść w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

W przypadku kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w pkt 2 niniejszej decyzji, na podstawie art. 264 § 2 i art. 141 oraz art. 127 § 3 w związku z art. 144 Kodeksu postępowania administracyjnego, w związku z art. 26 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, należy złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 7 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji.

Z up. PREZESA
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
WICEPREZES

Dorota Karczewska